

AUTOMAALARIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINTO

TUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus 2002

ISBN 952-13-1600-4 (nid.)

ISBN 952-13-1601-2 (pdf)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

DNO 54/011/2002

MÄÄRÄYS **Velvoittavana
noudatettava**

PÄIVÄMÄÄRÄ **26.9.2002**

Voimassaoloaika
15.10.2002 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta
määräyksen antamiseen perustuu

L 631/1998, 13 § 2 mom

A 812/1998, 1 § 1 mom

Kumoaa määräyksen no **139/011/1995**
Muuttaa määräystä no

AUTOMAALARIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt automaalarimestarin erikoisammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 15.10.2002 lukien toistaiseksi.

Tutkintoon tai sen osaan valmistavan koulutuksen järjestäjän on laadittava ja hyväksyttävä koulutusta varten opetussuunnitelma noudattaen, mitä näissä tutkinnon perusteissa on määrätty. Ammattitaidon näytöt on järjestettävä osana valmistavaa koulutusta.

Tutkintotoimikunta, tutkinnon järjestäjä ja koulutuksen järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistusmalleista sekä henkilökohtaisten opiskeluohjelmien laatimisen perusteista määrätään erikseen.

Pääjohtaja

JUKKA SARJALA
Jukka Sarjala

Opetusneuvos

MARKKU LAPPALAINEN
Markku Lappalainen

SISÄLLYSLUETTELO

1	Luku	
	NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	7
1	§ Näyttötutkinnot	7
2	§ Näyttötutkintoihin valmistava koulutus	7
3	§ Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintasuoritusten arvioinnin yleiset perusteet	8
2	Luku	
	AUTOMAALARIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN	8
1	§ Tutkinnon osat	8
3	Luku	
	AUTOMAALARIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET	9
1	§ Automaalarimestarin yleistaidot	9
	a) Ammattitaitovaatimukset	9
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	9
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	10
2	§ Sävytys ja värisuunnittelu	11
	a) Ammattitaitovaatimukset	11
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	11
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	11
3	§ Materiaalitekniikka	12
	a) Ammattitaitovaatimukset	12
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	12
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	13
4	§ Laatu- ja ympäristövastuu	13
	a) Ammattitaitovaatimukset	13
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	14
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	14
5	§ Automaalaamotoiminnot	14
	a) Ammattitaitovaatimukset	14
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	15
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	15

---

6 § Yrittäjyys	15
a) Ammattitaitovaatimukset	15
b) Ammattitaidon osoittamistavat	16
c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	16

---

1 Luku

NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

---

1 § NÄYTTÖTUTKINNOT

Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia. Koulutuksessa, työelämässä ja harrastuksissa hankittua osaamista käsitellään yhtenä kokonaisuutena siten, että osaaminen voidaan hyödyntää tutkinnoissa vaaditun ammattitaidon näytöissä.

Näyttötutkinnot ovat rakenteeltaan modulaarisia. Ne muodostuvat työelämästä ja sen kehittymistarpeista johdetuista tehtäväkokonaisuuksista, joille on ominaista toiminnallisen ja tiedollisen perustan yhteisyys, ammattitaidon monipuolisuus sekä työprosessin ja sen tulosten yhdentyminen. Tutkinnon osa muodostaa ammattipätevyysosa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi ja arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Näytöt järjestetään ja suoritetaan joustavasti tutkinnon osa kerrallaan. Koko tutkinnon sijasta tavoitteena voi olla myös tietyn tai tiettyjen tutkinnon osien suorittaminen.

Ammattitaitovaatimusten kuvauksen perustana on pätevyystyyppitys, jonka katsotaan parhaiten soveltuvan ammattialalle. Kuvauksessa keskitytään ammatin ydintoimintojen vaatimuksiin, toimintaprosessien hallintaan ja laaja-alaiseen ammattikäytäntöön. Vaatimukset kattavat myös työelämässä tarvittavan kielitaidon ja sosiaaliset valmiudet.

---

2 § NÄYTTÖTUTKINTOIHIN VALMISTAVA KOULUTUS

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei muodollisesti voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin erilaisen valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee vahvistaa opetussuunnitelma tutkintojen perusteiden mukaisesti. Koulutus ja siihen sisältyvät näytöt on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän velvollisuutena on järjestää näytöt osana valmistavaa koulutusta. Opiskelijan velvollisuutena on osallistua näyttöihin osana opintojaan.

---

3 § AMMATTITAIIDON OSOITTAMISTAPOJEN JA TUTKINTOSUORITUSTEN ARVIOINNIN YLEISET PERUSTEET

Näyttöjen arviointi edellyttää järjestelmällistä aineiston keräämistä, päätöksentekoa ja dokumentointia tutkinnon suorittajan ammatillisista ja työtoimintavalmiuksista suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin ammattitaitovaatimuksiin ja arviointikriteereihin. Arvioinnin painopisteen tulee olla tekemisessä ja työssä toimimisessa. Taito tai osaaminen on arvioitava pääsääntöisesti suoraan vastaavasta työtoiminnasta.

Näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä, kuten havainnointia, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatinhalinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota. Huomio tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan, työmenetelmien, työvälineiden ja materiaalien hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kynnykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

2 Luku

AUTOMAALARIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

---

1 § TUTKINNON OSAT

Automaalarimestarin erikoisammattitutkinto muodostuu viidestä kaikille pakollisesta osasta. Tutkinto on valmis, kun kaikki tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti. Automaalarimestarin erikoisammattitutkinnon suorittaminen edellyttää automaalarin ammatillisista osaamista ja sen lisäksi tässä tutkinnossa vaadittavan erikoisosaamisen. Tutkinnon näytöt voivat suuntautua tutkinnon suorittajan osaamisalan mukaan henkilöautotekniikkaan, kuorma- ja linja-autotekniikkaan tai työkonetekniikkaan.

Tutkintotodistuksen saamiseksi on suoritettava seuraavat osat:

- Automaalarimestarin yleistaidot

-
- Sävytys ja värisuunnittelu
  - Materiaalitekniikka
  - Laatu- ja ympäristövastuu
  - Automaalaamotoiminnot.

Edellisten osien lisäksi tai erillisenä osatutkintona tutkinnon suorittaja voi suorittaa vapaavalintaisen yrittäjyysosan.

- Yrittäjyys.

3 Luku

AUTOMAALARIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

1 § AUTOMAALARIMESTARIN YLEISTAIKOT

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja ymmärtää yrityksen toiminta-ajatuksen ja siihen liittyvien liikeideoiden merkityksen yritystoiminnalle. Hän ymmärtää asiakaspalvelun, asiakaskohtaisen markkinoinnin ja myynnin merkityksen yrityksen tulokseen. Hän ymmärtää yritystalouden perusteet sekä autokorjaamon ja/tai automaalaamon kustannusrakenteen. Hän toimii kokonaisuuden kannalta taloudellisesti ja kannattavasti. Hän ymmärtää liikkeen kokonaistoiminnan sekä eri osastojen välisen yhteistyön tärkeyden ja osaa toimia yhteistyössä muiden yrityksen työntekijöiden kanssa. Hän osaa ammatissa esiintyvät matematiikan, fysiikan ja kemian tehtävät. Hän osaa hankkia työtehtävissä tarvitsemansa keskeisen tiedon automaalaamoissa yleisesti käytössä olevista tietolähteistä myös englanninkielisestä tekstistä.

Tutkinnon suorittaja tuntee tietotekniikan perusteet ja osaa käyttää tietokoneita ammatissa tarvittaviin tehtäviin. Hän osaa tehdä kirjallisen työtilauksen ja kustannusarvion vaativissakin tapauksissa automaalaamon laskentajärjestelmää ja hinnoitteluohjeistoa käyttäen tai sitä soveltaen. Hän tuntee vakuutusyhtiöiden arviointi- ja korvausmenettelyn sekä osaa toimia niiden mukaisesti. Hän osaa suunnitella ennalta oman työnsä ja osaa toteuttaa eri työvaiheet järjestelmällisesti.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavan-

---

omaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- ymmärtää yrityksen toiminta-ajatuksen, liikeidean ja yritystalouden keskeiset perusteet sekä osaa määrittää yrityksen kustannusten ja tuloksen muodostumisen
- toimii oikein omassa tehtävässään vaadittavissa asiakaspalvelu- ja markkinointitilanteissa
- toimii myyntitilanteessa yrityksen kannalta taloudellisesti
- hallitsee liikkeen kokonaistoiminnan ja osastojen välisen yhteistyön sekä osaa toimia joustavasti muiden työntekijöiden kanssa
- hallitsee ammatissa tarvittavat matematiikan, kemian ja fysiikan taidot
- osaa hankkia ammatissa tarvittavan keskeisen tiedon autokorjauksissa yleisesti käytössä olevista tietolähteistä myös englannin kielellä
- tuntee korjausehdot ja kuluttajansuojalain ja noudattaa niitä työssään
- tuntee tietotekniikan perusteet ja osaa käyttää tietokonetta ammatissa tarvittaviin tehtäviin
- osaa tehdä kirjallisen työtilauksen ja kustannusarvion vaativissakin tapauksissa yrityksen laskentajärjestelmää ja hinnoitteluohteista käyttäen
- tuntee vakuutusyhtiöiden arviointi- ja korvausmenettelyn ja osaa toimia niiden mukaisesti
- osaa suunnitella omat työnsä ja työskennellä suunnitelmansa pohjalta.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei osaa toimia oikein asiakaspalvelu- ja myyntitilanteissa
- ei osaa tehdä kirjallista työtilausta ja kustannusarviota
- ei hallitse tietotekniikan käyttöä ammatissa tarvittaviin tehtäviin

-
- ei osaa toimia taloudellisesti kannattavasti
  - ei noudata työsuojelun ja ympäristönsuojelun määräyksiä
  - ei ymmärrä ohjeita normaaleista automaalaamoissa käytettävistä materiaaleista
  - päätyy kustannusarvion teossa väärään tulokseen.

---

2 § SÄVYTYS JA VÄRISUUNNITTELU

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa sävyttää kaikki nykYTEKNIikkaan perustuvat autovärit sideainepohjasta tai monikerrosrakenteesta riippumatta. Hän osaa tehdä sävyn sekoitusväreistä ilman autovärien valmistajien ohjeita ja kaavoja. Hän tietää erityyppisten sekoitusvärien vaikutukset sävytystyössä ja osaa soveltaa tietämystään käytännössä sekä osaa käyttää sekoitusvärien erityisominaisuudet tehokkaasti hyödyksi.

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja tehdä vaativia raidoituksia, teksti-tyksiä ja designkuvia sekä näitä yhdistellen muodostaa tyyllisesti virheettömiä kokonaisuuksia. Hän tuntee värisuunnittelun perusteet ja osaa tehdä värisuunnitelmat henkilöautojen ja hyötyajoneuvojen vaativiin erikoismaalauksiin.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearviointin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa sävyttää kaikki nykYTEKNIikkaan perustuvat autovärit sidepohjasta tai monikerrosrakenteesta riippumatta
- osaa tehdä sävyn sekoitusväreistä ilman värinvalmistajan ohjeita ja kaavoja
- tietää erityyppisten sekoitusvärien vaikutukset sävytystyössä
- käyttää tehokkaasti hyödyksi käytännön työssään sekoitusvärien erityisominaisuudet

-
- suunnittelee ja tekee vaativia raidoituksia, tekstityksiä ja designkuvia niin, että muodostuu tyyllisesti virheetömiä kokonaisuuksia
  - tekee oikealla tavalla värisuunnitelmat henkilöautojen ja hyötyajoneuvojen vaativiin erikoismaalauksiin.

Suoritus on hylätty, jos

- tutkinnon suorittaja ei suoriudu tehtävästä annetussa ajassa
- työn lopputulos on selvästi virheellinen
- työn keskeiset tehtävät tehdään selvästi ohjeiden vastaisesti
- työturvallisuus- ja jätehuoltomääräyksiä ei noudateta.

3 § MATERIAALITEKNIikka

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja tehdä hyötyajoneuvojen ja henkilöautojen maalausrakenteet ottamalla huomioon erilaisten pohjamateriaalien yhdistelmät. Hän ymmärtää maalikalvojen optimaalisten vahvuuksien merkityksen ja osaa suunnitella taloudellisesti parhaan työskentelyjärjestyksen hyötyajoneuvojen monivärimaalauksiin.

Tutkinnon suorittaja osaa laskea maalien menekin ja tietää hukkaprocentin erilaisia ruiskumaalausmenetelmiä käytettäessä. Hän osaa hinnoitella myös hyötyajoneuvojen maalauskokonaisuudet. Hän tuntee erilaisten materiaalien yhteensopivuudet, vastaavuudet, päällemaalattavuudet ja käyttö- sekä varastointiajat niin henkilöautojen kuin hyötyajoneuvojenkin osalta.

Hän tuntee ajoneuvojen entistämiseen liittyvien automaalustöiden perusasiat.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavannaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearviointin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet.

---

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- suunnittelee ja tekee oikein hyötyajoneuvojen ja henkilöautojen maalausrakenteet huomioiden erilaisten pohjamateriaalien yhdistelmät
- ymmärtää maalikalvojen optimaalisten vahvuuksien merkityksen
- suunnittelee taloudellisesti parhaan työskentelyjärjestyksen hyötyajoneuvojen monivärimaalauksiin
- laskee oikein maalin menekin ja tietää hukkaprozentin erilaisia ruiskutusmenetelmiä käytettäessä
- osaa hinnoitella taloudellisesti henkilöautojen ja hyötyajoneuvojen maalauskokonaisuudet
- tuntee tarpeellisessa määrin erilaisten materiaalien yhteensopivuudet, päällemaalattavuudet, vastaavuudet ja käyttö- sekä varastointiajat niin henkilö- kuin hyötyajoneuvojenkin osalta
- hän tuntee entistämisen perusteet automaalaustöiden osalta.

Suoritus on hylätty, jos

- tutkinnon suorittaja ei suoriudu tehtävästä annetussa ajassa
- työn lopputulos on selvästi virheellinen
- työn keskeiset tehtävät tehdään selvästi ohjeiden vastaisesti
- työturvallisuus- ja jätehuoltomääräyksiä ei noudateta.

---

4 § LAATU- JA YMPÄRISTÖVASTUU

---

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja tuntee yrityksen palvelutarjonnan. Hän ymmärtää palvelun laadun ja sen muodostumiseen vaikuttavat tekijät sekä osaa toimia palvelun laatua edistävällä tavalla. Hän hallitsee yrityksen laatujärjestelmän ja osaa kehittää omaa sektoriaan laatujärjestelmän edellyttämällä tavalla.

Tutkinnon suorittaja huolehtii työympäristönsä järjestyksestä ja pitää käyttämänsä työvälineet ja laitteet kunnossa. Hän ymmärtää työsuojelun perusteet ja osaa toimia turvallisesti. Hän osaa kehittää työturvallisuuden toteutumista työpaikallaan. Hän tuntee autokorjaamon ja automaalaamon ympäristönsuojelun ja jätehuollon perusteet sekä noudattaa annettuja ohjeita. Hän osaa organisoida jätehuollon ympäristönsuojelun määräysten mukaisesti. Hän tuntee kuluttajansuojelain perusteet ja korjaamoehdot sekä noudattaa niitä työssään.

---

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- ymmärtää palvelun laadun ja sen muodostumiseen vaikuttavat tekijät sekä osaa kehittää palvelujen laatua asiakastyytyväisyyden parantamiseksi
- toimii yrityksen palvelujen laatuperiaatteiden mukaisesti
- toimii yrityksen laatujärjestelmän mukaisesti ja osaa kehittää työtään laatujärjestelmän edellyttämällä tavalla
- tuntee työsuojelumääräykset ja -ohjeet ja osaa kehittää työsuojeluun ja ergonomiaan liittyviä asioita työpaikallaan
- tuntee ympäristönsuojelua koskevat jätehuollon määräykset ja ohjeet ja osaa organisoida korjaamon jätehuollon niiden mukaisesti.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei osaa toimia laatuvaatimusten edellyttämällä tavalla
- ei toimi yrityksen laatujärjestelmän mukaisesti
- ei noudata työturvallisuus- ja jätehuoltomääräyksiä.

---

5 § AUTOMAALAAMOTOIMINNOT

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja hallitsee oman työyhteisönsä työprosessin. Hän tuntee automaalaamon työtehtävien ammatilliset vaatimukset ja osaa järjestellä ja ohjata toimintaa tehokkaasti palvelutarjonnan edellyttämällä tavalla. Hän osaa toimia automaalaamisen asiantuntijana maalaamosuunnittelussa yhteistyössä muiden suunnittelijoiden kanssa. Hän osaa tehdä automaalaamon koneiden, välineiden ja työkalujen käyttö- ja hankintasuunnitelmat.

---

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitseman organisaation toimialan erityispiirteet.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa toimia oikein työprosessiin liittyvissä kehittämis-, ohjaus- ja opastustehtävissä
- tuntee automaalaamon työtehtävien ammatilliset vaatimukset
- tuntee erilaisten oikaisu- ja mittausjärjestelmien käyttömahdollisuuksia
- osaa toimia asiantuntijana automaalaamon suunnittelussa yhdessä muiden suunnittelijoiden kanssa
- osaa tehdä automaalaamon kone-, väline- ja työkalusuunnitelman
- osaa valita suunnitelman perusteella kannattavuuden kannalta soveliaimmat laitteet.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei osaa kehittää omaan työprosessiinsa liittyviä toimintoja
- ei hallitse automaalaamon toimintoja
- ei osaa toimia palveluyhteisön edellyttämällä tavalla
- ei tunne automaalaamossa käytettävää laitteistoa eikä osaa tehdä laitevalintoja laatu- ja taloudellisuuskohdat huomioon ottaen.

---

6 § YRITTÄJYYS

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa arvioida henkilökohtaisia mahdollisuuksiaan ja valmiuksiaan toimia yrittäjänä. Hän osaa tarkastella automaalausyrityksen toiminnan käynnistämisen mahdollisuuksia ja riskejä. Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisia yritystoiminnan aloitustapoja ja -muotoja.

Tutkinnon suorittaja osaa kehittää yhdessä asiantuntijoiden kanssa karkean liikeidean ja tietää, millaisia taloudellisia, tuotannollisia ja henkisiä voimavaroja yritystoiminnan aloittaminen vaatii. Hän osaa asiantuntijoiden kanssa arvioida yritysideaansa onnistumisen mahdollisuuksia.

Tutkinnon suorittaja ymmärtää asiakassuhteiden ja muiden yhteistyösuhteiden merkityksen osana menestyvää yritystoimintaa ja kykenee tältä pohjalta kehittämään näitä suhteita. Hän osaa toimia yritystoiminnan talouden tärkeimpiä periaatteita noudattaen. Tutkinnon suorittaja pystyy tarkastelemaan myös suunnittelemansa yrityksen resurssitarvetta.

Tutkinnon suorittaja tuntee yritystoimintaan liittyvää keskeistä lainsäädäntöä sekä yrittäjän asemaan ja työttömyysturvaan liittyviä perusasioita. Hän osaa hankkia yrityksen perustamisessa ja toiminnan eri vaiheissa tarvitsemaansa tietoa ja asiantuntijapalvelua.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan laatimalla yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä kehittämissuunnitelma, jossa tutkinnon suorittaja työstää yritysideaansa toimivaksi liikeideaksi.

Yrittämisen tiedot ja taidot arvioidaan aitona yrittäjyyteen liittyvänä toimintana. Keskeinen osa näyttöä on pitkäjänteinen yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä hanke, jossa tutkinnon suorittaja työstää liikeideaansa toteuttamiskelpoiseksi automaalaamoyritykseksi. Toimivan liikeidean kehittämisessä tutkinnon suorittajan tulee tarkastella toimintaympäristöä erityisesti autoalalle aikovan yrittäjän näkökulmasta.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin arvioinnin kohteisiin:

- omien yrittäjävalmiuksien arviointi ja oman yrittäjyyttä tukevan kehittymisen suunnittelu
- yritystoiminnan käynnistämisessä tarvittavien perusvalmiuksien laaja tuntemus ja keskeisten asioiden hallinta
- asiantuntijapalvelujen käyttö ja tietolähteiden hyödyntäminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tietää, millaiset arvot ja henkilökohtaiset valmiudet tukevat yrittäjänä menestymistä, jotta hän osaa arvioida itseään ja omaa mahdollista yrittäjyyttään ja tehdä yrittäjänä kehittymistä koskevia päätelmiä ja ratkaisuja
- arvostaa omaa ammattitaitoaan ja osaa myös tuoda sen esille
- on tutustunut automaalausyrityksen toimintaan niin, että osaa tarkastella sen tulevaisuuden näkymien ja kehityksen sekä markkinoiden

---

tilan mahdollisuuksia oman mahdollisen yritystoiminnan käynnistämisen kannalta

- tietää, millaisia vaihtoehtoja yritystoimintaa aloittava voi harkita ja tuntee yleisimmät Suomessa käytetyt ratkaisut, mm. yritystoiminnan muodot, aloittamistoimenpiteet, vastuut ja tarvittavat resurssit sekä riskit ja osaa keskustella asiantuntijoiden kanssa oman mahdollisen yritystoimintansa vaihtoehtoista
- osaa yhdessä asiantuntijoiden kanssa kehittää omaa yritysideaansa niin, että tuottaa yritykselleen toimivan liike- tai palveluidean ja ottaa sitä kehittäessään huomioon markkinoiden kysyntä- ja kilpailutekijöitä sekä oman idean toimivuuden kannalta olennaisia erilaistamistekijöitä
- osaa tulkita yrityksen tilinpäätöstä mm. pääomien, varallisuuden, maksukyvyyn ja tuloksen suhteen
- ymmärtää kustannuslaskennan periaatteet ja tietää mitkä markkina- lähtöiset tekijät tulee ottaa huomioon tuotteiden järkevässä hinnoittelussa
- osaa laatia yritykselleen karkean tulosennusteen ja hankkia tietoa ja asiantuntijapalveluja alan yritystoiminnan verotuskysymysten ratkaisemiseen
- tuntee yritystoiminnan aloittamisen lakisääteiset toimet ja tietää, mistä voi tarvittaessa saada asiantuntijapalveluja yritystoimintaa käynnistettäessä.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei omaa yrittäjämäistä asennetta eikä osaa arvioida omia yrittäjävalmiuksiaan
- ei kykene oman yrittäjyyttä tukevan kehittymisen suunnitteluun
- ei hallitse yritystoiminnan käynnistämisessä tarvittavia perusvalmiuksia
- ei osaa käyttää hyväkseen asiantuntijapalveluja tai erilaisia tietolähteitä liiketoimintasuunnitelman laatimisessa.